

Коли у 1996 році з благословення владики Юліяна Вороновського, єпарха Самбірсько-Дрогобицького, розпочала свою працю Дрогобицька Духовна Семінарія, тоді ще під назвою богословського факультету Єпархіяльного Катехитичного Інституту, фундаментом для духовного життя, навчального і виховного процесів стала візантійська традиція, яка у свій час послужила підставою для життя і розвитку Київської Церкви. Ми виходили, здавалося б, з елементарної логіки: наша Церква – одна з Церков християнського Сходу – має належати до цього ж Сходу не тільки історично й обрядово-літургійно, але й за характером своїх навчальних закладів. Отже, відповідно, потрібно мати й духовну семінарію східної традиції.

Те, що виглядало самозрозумілим теоретично, виявилось зовсім іншим на практиці. Аналізуючи підходи, навчальні програми й виховний процес у вже діючих семінаріях УГКЦ, ми побачили, що, на загал, вони являють собою кальки з латинських семінарій (філософський і богословський цикли фактично були перекладами на українську мову латинських предметів і могли без змін читатися в семінаріях Римо-Католицької Церкви в Україні. Специфічними були хіба що курси з літургії, а після появи Кодексу Канонів Східних Церков 1991 року – ще й зі „східного” канонічного права). Побачивши таку ситуацію в українських семінаріях УГКЦ, група перших викладачів нашої семінарії почала шукати можливі варіанти семінарії візантійської традиції в інших Східних Католицьких Церквах (Румунській, Словацькій, Угорській), а також увійшла в контакт із викладачами Папського Орієнтального Інституту в Римі. Виявилось, що, на жаль, ніде нема такої семінарії. При цьому римські спеціалісти дуже зацікавилися втіленням цієї ідеї. Тому ми відпрацьовували і вдосконалювали програму семінарії в тісному контакті з оо. Шпідліком, Рупніком, Чемусом, Тафтом, Гаргано, Гуджеротті, Марані. Співпраця з ними дуже допомогла нам продовжувати йти в обраному напрямі. Тепер, коли драматичний період пошуків і знахідок пройдено, ми можемо принципово ствердити, що на підставі візантійської традиції вибудувати навчальну програму можливо.

Корені структури навчання у нашій семінарії, складеної з філософського і богословського циклів, сягають ще антиохійської, олександрійської, едеської шкіл, а особливо царгородського пандідактеріону (університету), заснованого в V столітті.

Порівнюючи структуру нашого філософсько-богословського циклу з сучасними латинськими аналогами констатуємо, що ми різко збільшили літургійно-патристичний блок. Філософську складову ми зорієнтували як підготовку до богословія святих Отців. У ній аналізуються античні філософські терміни, згодом використані Отцями. З другого боку, ми показуємо, яким чином проповідь Євангелія була інкультурована Отцями в греко-римські філософські і культурні концепти.

У богословському блоці ми використовуємо патристичний метод богословствування з підкресленням важливості внутрішнього досвіду. Ми не обмежуємося лише догматичним і моральним богослов'ям. Властиво, переважає літургійне богослов'є, а в догматичному його укладі і послідовності тем впливають не з систематичного, а літургійного мислення (євхаристійної Анафори). Моральне богослов'є вибудоване на динаміці руху християнина від закону до благодаті, від образу Божого до богоподібності, щоб було воно не нормативно-казуїстичним, а особистісно-обоженним. Тема обоження людини

практично розкривається в курсі містичного богослов'я, покликаному сприяти духовному переходу від віри до містичного бачення Бога.

Тісно пов'язаний з богословським патристичний блок, у якому показано, яким чином соборний консенсус Отців виявляв і виявляє дію в Церкві „Духа істини”. Важливим у представленні патристики є показати, що Отці Церкви – не лише певна історична доба, завершена у VIII столітті. Бути Отцем Церкви, зокрема духовним, покликаний кожний християнин, котрий пройшов духовний шлях уведення в Боже таїнство через містагогію хрещення, миропомазання і Євхаристії.